

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău (jud: M. Muruianu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova)

DECIZIE

18 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Petru Moraru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de avocatul Alina Balan, în interesele lui Buruiană Vasile, împotriva deciziei din 17 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Topal Alexandr împotriva lui Buruiană Vasile și Covaci Serghei privind restituirea sumei, încasarea prejudiciului material și moral, a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 06.05.2014 Topal Alexandr s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva lui Buruiană Vasile și Covaci Serghei privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, anularea procurii nr. 8997 din 10.12.2013 și aducerea părților la poziția inițială, cu restituirea sumei în mărime de 3500 euro.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la începutul lunii decembrie a anului 2013, Buruiană Vasile, cu care era în relații de prietenie, l-a apelat la telefon și i-a propus să procure autoturismul de model „Dacia Logan” cu nr. de înmatriculare KAA 854, în valoare de 3700 euro, spunând că automobilul este într-o stare bună și nu necesită vre-o investiție financiară.

Menționează reclamantul că la 10.12.2013 s-a întâlnit cu pîrîtul, Buruiană Vasile și i-a transmis suma de 3500 euro, fiind înregistrat automobilul pe numele reclamantului în baza unei procuri generale nr. 8997. După tranzacția încheiată, la data de 11.12.2013 a fost descoperită prima problemă și anume la aparatura de gaz, iar la 12.12.2013 s-a aprins senzorul de presiune a uleiului de pe tabloul de bord. Depistând problemele apărute, reclamantul l-a contactat pe pîrît, însă din motiv că telefonul mobil era deconectat, reclamantul a luat legătura cu rudele acestuia la care a primit răspuns, precum că Buruiană Vasile este plecat peste hotarele țării, în Germania și revine în Moldova la sfârșitul săptămânii.

Afirmă că la 22.12.2013 l-a apelat pe Buruiană Vasile și i-a explicat problema apărută. A doua zi, după negocieri, s-au înțeles să facă o diagnosticare auto, iar în condițiile în care autoturismul este defectat și are nevoie de investiții financiare mai mari de 1000 lei, procura va fi anulată, iar părțile vor fi aduse la poziția inițială, cu restituirea sumei în mărime de 3500 euro.

Declară că automobilul a fost dus la un service specializat, unde a primit răspuns

că bunul respectiv are defecte la motor și șasiu, iar reparația ar constitui aproximativ 10000 – 12000 lei. Mai mult decât atât, acest automobil a fost implicat într-un accident rutier grav și este periculos de a-l exploata, fără o reparație completă.

Relatează reclamantul că i-a comunicat lui Buruiană Vasile că este în imposibilitate de a procura acest automobil, la care Buruiană Vasile i-a promis că seara îi va restitui suma de 2000 euro, iar restul sumei îi va fi rambursată pe parcursul săptămânii. Nici la ora stabilită și nici în zilele următoare, Buruiană Vasile nu s-a conformat celor afirmate supra și nu i-a restituit suma achitată pentru automobilul defectat. La 16.01.2014 pîrîtul i-a comunicat reclamantului că nu poate să-i restituie suma respectivă și nici nu are intenția de lua mașina înapoi.

Declară reclamantul că deoarece nu au găsit un compromis, la 20.01.2014 s-a adresat Comisariatului de Poliție Rîșcani mun. Chișinău cu cerere privind acțiunile lui Buruiană Vasile. Conform răspunsului din 29.01.2014, reclamantului i s-a comunicat că litigiul este de competența instanței de judecată și nu există temei pentru intentarea dosarului penal.

Solicită reclamantul declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, anularea procurii nr. 8997 din 10.12.2013 și aducerea părților la poziția inițială, cu restituirea sumei în mărime de 3500 euro; încasarea de la Buruiană Vasile în beneficiul său a sumei în mărime de 1950 lei cu titlu de taxă de stat; a cheltuielilor pentru de asistență juridică în mărime de 5000 lei, precum și a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei.

Pe parcursul examinării pricinii reclamantul și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitînd declararea nulității actului juridic încheiat între Topal Alexandr și Buruiană Vasile, aducerea părților la poziția inițială prin restituirea sumei de 3500 euro lui Topal Alexandr și automobilul lui Buruiană Vasile; încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei; a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei; a cheltuielilor suportate pentru serviciile de parcare de 1515 lei; a cheltuielilor suportate pentru înmatricularea automobilului în mărime de 1180 lei, precum și a taxei de stat achitate la depunerea acțiunii în judecată în mărime de 1950 lei.

Prin hotărîrea din 19.11.2014 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău s-a respins acțiunea înaintată de Topal Alexandr.

Prin decizia din 17 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Topal Alexandr; s-a casat hotărîrea primei instanțe și s-a pronunțat o nouă hotărîre prin care s-a admis în parte acțiunea înaintată de Topal Alexandr, cu încasarea de la Buruiană Vasile în beneficiul lui Topal Alexandr a sumei de 3500 euro, în monedă națională conform cursului valutar la data executării, ce constituie prețul achitat la 10.12.2013 pentru cumpărarea automobilului de model "Dacia Logan" cu nr. de înmatriculare KAA 864, anul producerii 2008, precum și prejudiciul material în mărime de 2695 lei și a cheltuielilor de judecată de 10420 lei. În rest, acțiunea s-a respins.

La data de 24 iulie 2015 avocatul Balan Alina, în interesele lui Buruiană Vasile, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea acesteia cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, pe motiv că instanța nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată, a interpretat eronat legea, a încălcat normele de drept procedural și a încălcat flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, erori care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Menționează că instanța de apel a reținut ilegal atât obiectul acțiunii dedus

judecării, cât și situația de fapt a litigiului dat, pronunțând o hotărâre fără a fi analizată acțiunea așa cum a fost precizată, avînd o motivare inadecvată și contradictorie, folosindu-se un raționament logico-juridic incomplet.

Susține că soluționarea pronunțată asupra cazului respectiv trebuia să rezulte din dispozitivul hotărârii, ceea ce în speță lipsește, avînd în vedere că prin acțiune s-a solicitat anularea unui act juridic și repunerea părților în situația anterioară, iar prin decizia recurată instanța de apel a dispus încasarea sumei de 3500 euro, ce constituie prețul achitat întru vînzarea-cumpărarea automobilului.

Precizează că înscrisurile prezentate de intimat nu puteau fi admise în calitate de probă, deoarece nu au fost prezentate instanței în copii certificate de reclamant. Astfel, instanța de apel urma să aprecieze critic actul cu privire la depistarea defecțiunilor tehnice, deoarece lipsesc careva probe care ar confirma că acest act a fost eliberat de o societate competentă. Mai mult ca atît, hotărîrea este bazată și pe declarațiile intimatului, precum că bunul transmis avea defecțiuni tehnice la momentul predării, fapt care nu a putut fi depistat, respectiv sunt niște declarații lipsite de un suport probant.

Afirmă și faptul că la momentul predării bunului, acesta se afla în gestiunea SRL „Lemanos Plus” în baza contractului de locațiune și care era utilizat pentru prestarea serviciilor de taxi. Contractul dat a fost reziliat abia la 15.05.2015 de către Topal Alexandr. Astfel, cert este faptul că intimatul a depistat presupusele defecțiuni tehnice în perioada cînd automobilul era utilizat pentru prestarea serviciilor de taxi, care a mai activat în acest domeniu aproape patru luni după înaintarea pretențiilor către recurent.

Conform art.434 CPC, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Conform materialelor pricinii, Curtea de Apel Chișinău a emis decizia recurată la data de 17.06.2015, iar recursul a fost declarat la data de 27.07.2015, adică în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recursul declarat de avocatul Balan Alina, în interesele lui Buruiană Vasile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Instanța de recurs, verificând legalitatea deciziei instanței de apel, prin prisma criticelor formulate în cererea de recurs, conchide că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe cînd prima instanță, justificat a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea înaintată de Topal Alexandr.

În conformitate cu art. 210 alin. (1) și (2) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în

scris, el poate fi încheiat atît prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cît și printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Din normele enunțate supra, rezultă că actul juridic a cărui obiect depășește suma de 1000 lei urmează a fi încheiat în formă scrisă, iar nerespectarea condițiilor de formă a contractului, nu duce la anularea acestuia, avînd ca consecință doar decăderea părților din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic în condițiile art. 211 Cod civil.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că la data de 10.12.2013, printr-o înțelegere verbală Buruiană Vasile a transmis lui Topal Alexandr automobilul de model „Dacia Logan” cu nr. de înmatriculare K AA 864, iar Topal Alexandr, la rîndul său, a preluat acest bun cu achitarea costului în suma de 3500 euro lui Buruiană Vasile, fapt confirmat de către părți în cadrul dezbaterilor judiciare.

La caz, Colegiul reține că instanța de fond corect a apreciat faptul că actul juridic nu a fost încheiat în urma unei înțelegeri dolosive, deoarece la momentul transmiterii bunului Topal Alexandr nu a înaintat careva pretenții, avînd posibilitatea și dreptul de a verifica starea tehnică a automobilului la momentul procurării acestuia.

Mai mult ca atît, Topal Alexandr nu a prezentat careva probe pertinente și veridice, ce ar confirma că actul juridic menționat poartă un caracter dolosiv, încheiat în mod intenționat cu rea voință și contrar voinței sale.

Actul din 23.12.2013 întocmit de SRL „Caragon-Com”, prezentat de către intimat în calitate de probă, confirmă că automobilul de model „Dacia Logan” cu nr. de înmatriculare KAA 854 necesită reparație capitală a motorului cu dezasamblare totală, înlocuirea ambreiajului și lucrări pentru restabilirea caroseriei deformată a automobilului (f.d. 8), nu poate fi reținut drept probă pertinentă, deoarece defectele stabilite la automobilul din litigiu în actul respectiv nu pot fi calificate ca ascunse și puteau fi stabilite la momentul încheierii tranzacției prin efectuarea unei testări a autoturismului la o stație specializată.

Totodată, în actul menționat nu se indică cert că unitatea ce a eliberat „actul de defectare” este o instituție abilitată cu drepturi și competențe de a stabili defecțiunile unei unități de transport.

De asemenea, este de menționat că din înscrisul indicat nu rezultă că verificarea autoturismului a fost efectuată și în prezența lui Buruiană Vasile, precum și nu este relevant cînd au apărut defecțiunile, precum că depistate și dacă pot sau nu fi ele observate la momentul predării bunului.

Colegiul mai relevă că actul de defectare (f.d. 8) este datat cu 23.12.2013, adică a fost întocmit peste 13 zile după încheierea tranzacției, iar o concluzie fermă pentru care s-ar constata că defectele erau prezente la momentul transmiterii bunului sau au apărut ulterior, în procesul exploatării, și care sunt cauzele apariției lor, nu există.

Astfel, Colegiul consideră că reclamantul nu a probat faptul existenței defecțiunilor, viciilor autoturismului la momentul procurării acestuia.

Colegiul reține ca fiind corectă constatarea primei instanțe, precum că automobilul de model „Dacia Logan” cu nr. de înmatriculare K AA 864 a fost înmatriculat după Covaci Serghei, iar Buruiană Vasile nu avea decît o procură de reprezentare a intereselor lui Covaci Serghei.

Prin urmare, procura eliberată de Covaci Serghei îi permitea lui Buruiană

Vasile doar efectuarea a cărorva tranzacții de vânzare, schimb, transmitere în locațiune, comodat și gaj a bunului mobil menționat în numele proprietarului.

Astfel, Buruiană Vasile nefiind proprietarul automobilului, nu știa și nici nu putea să știe despre viciile ascunse, fapt corect apreciat și de prima instanță. Ori, probele care ar dovedi contrariul de către reclamant nu au fost aduse.

Respectiv, nu se poate susține că comportamentul lui Buruiană Vasile a fost unul dolosiv.

Colegiul reiterează că argumentele înaintate de către Topal Alexandr în susținerea caracterului dolosiv a contractului sunt doar niște aserțiuni și respectiv nu pot servi ca temei de admitere a acțiunii.

În consecință Colegiul consideră că instanța de apel nu a aplicat corect norma de drept material în raport cu circumstanțele cauzei, ceea ce a dus la emiterea unei soluții greșite pe caz, pe când prima instanță în mod temeinic și legal a respins acțiunea lui Topal Alexandr.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele aduse de către Topal Alexandr nu și-au găsit confirmarea în cadrul examinării pricinii în instanța de fond.

În contextul celor menționate supra, pornind de la faptul că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, care urmează a fi menținută.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Alina Balan, în interesele lui Buruiană Vasile, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În legătură cu cele relatate, conform art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Alina Balan, în interesele lui Buruiană Vasile.

Se casează decizia din 17 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Topal Alexandr împotriva lui Buruiană Vasile și Covaci Serghei privind restituirea sumei, încasarea prejudiciului material și moral, a cheltuielilor de judecată cu menținerea hotărârii din 19 noiembrie 2014 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Petru Moraru

Oleg Sternioală